

Hásongur í myrkri

“Eitt Suð í myrkri” hevði listakvinnan handan hetta meistarlaga tiltak, Steinvør Fonn. kallað ta heilt serstøku konsertina í Spinnarínum, sum var fyrstu ferð mánakvøldið 6. Desember, og helt henda konsertrøðin fram til 8. desember 2020.

ORÐ OG MYNDIR: DÁVUR WINTHER

Í roynd og veru ber illa til at greiða frá konsertini, tí hon kann bert roynast og má upplivast. Ella mást tú brúka eina rúgvu av lýsingarorðum, superlativum, tí her var ikki bara nógv gott fyri oyri, men allar sansirnar – ja, eitt kensluvað, sum tú ikki ert vanur við.

Hetta er ein tann besta konsertuppliving, eg havi verið til. Fantastiskt, ótrúligt, ómetaligt, einastandandi, framúr, avbera gott, og eg kundi hildið fram.

Tú komst inn í eitt fjálgt Spinnarí, har innrættingin var, at ymsir stólar og sofur vóru stroydd eftir gólvinum. Øll sótu í góðari frástøðu í hvør síni sofu ella stóli – Fleiri staðni pør, sum hildu eitt sindu betur um hvønn annan, enn siður er til eina “vanliga” konsert, tí tað legði hølið, ljóssetingin og stemningurin upp til. Og tú sat í tínum egna lítla horni.

Tá ið so konsertin byrjaði, var totalt myrkt inni. Genturnar komu so inn eftir gólvinum við hvør sínari kertu og gingu fram “í kór” og stillaðu seg í góðari frástøðu - spjaddar um alla breiddina av húsinum, ið hesa lýtuna kendist, sum ein katedralur ella ein dómkirkja.

Myrkrið

Fyrsti sangur varð so sungin við kertu, og eftir hann vórðu tær eisini sløktar, og alt varð bølamyrt inni. Soleiðis gekk fyrri helmingur av konsertini við ongum ljósi.

Myrkrið vakti eitt heilt annað ljóð og kenslu og eitt serstakt hugarens, meðan yndisligu raddirnar sungu – sungu sum einglar. Hetta ljóðið og sangurin annars kendust heilt serstak, og tankarnir fóru á flog.

Suð sang til hetta høvið betur enn nakrantíð, og bar hølið heilt víst ljóðinum sera væl uppi. Dynamikkurin, ljóðmyndin, klangurin, reinleikin, einleik-

in, fraseringsarnar – alt var á hægsta stigi!

Tó at ikki vórðu sungnir so nógvir jólasangir, so kendist tað, sum tú sat ovarliga í eini líð og sá oman á hirðarnar, ið leitaðu sær heim aftur til garðarliðið – Ja, tú sást laðaða garðin, sum skilir innan- og uttan-garðsjørðina eins og glæmuna úr fjósinum, meðan tú lýddi á hásongin beint har, tú sat.

Nakrir av sangunum vóru:

Brót so stillan, Barn, Sá eg bros og eydnuleik, Nú anga blómur, Sov tú unga ástin mín, Er Gud við mær, Uti vár hage, Gakk tú tryggur, Himnafaðir og fleiri.

Men tað, sum kryddaði lýtuna enn meir og gav henni enn meiri bót, var, at millum sangirnar las Eydna Skaale upp framúr tekstgreipur – ymisk sigandi tekstbrot – so sum úr:

“Summardagurin”, “Dýrmæta lív” hjá Jørgen-Frantz Jacobsen, “Várið” hjá Kahlil Gibran, “Myrkrið” hjá Steinvør Fonn, “Trældómur forgeingilgleikans” hjá Bárði á Lakjuni og “Lítli Prinsurin”, hjá Antoine de Saint-Exupéry.

Eydna Skaale

Hennara lesikynstur var heilt serstakur og góður – tikin úr leikum! So tekstur, tú helt teg kenna, fekk eitt heilt annað innihald við hennara lesihátti. Eydna gav konsertin eitt triðja innihald, tú bara kann uppliva av hennara varrum.

Og leisturin er nakað tann sami sum við sanginum: tónalagið, tempo, trýstið, dynamikkur, fraseringar, egalitetur, og serliga steðgirnir, sum eru so umráðandi og oftani eru lykilin til eina nýggja fatan ella undirstrikan av tí týðningarmikla í tekstinum.

Hetta dugir Eydna so meistarlaga væl. Tá ið tú so situr í myrkri og lurtar eftir, verður intensiteturin ella megin í tekstinum og lestrinum enn betri – heilt sersøk uppliving, sum bara Eydna kann levera tað.

Tað er eisini júst henda sama Eydna Skaale, sum

tvey ár á rað hevur vunnið altjóða røðuskrivikapping. Hon er útbúgvinn retorikari, og tann kunnleika og kynstur hennara fingur vit ríkiliga smakkin av mánakvøldið. Avbera gott!

Konsertin spældi við allar tínar sansir. At lurta í “blindum”, sum vit royndu, er serstakliga góð kensla bæði fyri lurtaran, og uttan at taka nakað frá kórinum, so sungu tær eina tonn betur í myrkrinum, enn í ljósinum, ið var í seinna helmingi av konsertini.

Frálíka hegnisligt undirspæl á klaver var til onkrar av sangunum, sum hin dugnaligi Pætur við Keldu leikandi lætt spældi. Eisini hevði Magni Husgaard lagaligt undirspæl og kom við ljóðeffektum, meðan tekstirnar vórðu lisnir upp.

Dygdar kórleiðari og sniðgevi

Steinvør Fonn er ein dygdar kórleiðari, og hjá henni er bert tað besta nógv gott. Tað var tað eisini í ríkiligt mát mánakvøldið og hini kvøldini við! Steinvør dugir eisini at skapa eina heild, har hugsað er um allar smálutirnar, sum ger konsertina til eina so stóra og serstaka uppliving.

Hon hevði eisini valt tekstirnar út, sum lisnir vórðu og sett teir hegnisliga saman til Eydn Skaale at lesa upp, so teir hóskaðu til teir ymsu sangtekstirnar, ið sungnir vórðu eftir upplesturin. Alt hetta gekk upp í eina hægri eind!

Eg havi ikki orð fyri hvussu henda konsertin kann lýsast. Alt konseptið, øll uppsetingin var heilt serstakt: hølið, ljóssetingin, myrkrið, innrætting, mátin at sita uppá, sangvalið, tekstvalið, kitlan av kenslum og framburður var í heimsflokki og upplivingin har eftir.

Henda konsertin, tónleika-, teksta-, kenslu- og sangferðin kann bert upplivast og er torfør at greiða frá, tí pilkað verður so nógv við kenslur tínar við dýrdarsangi og -lestri.

Stóra takk fyri eina framúr uppliving.